

KAPITEL 1

Mandag den 2. maj 2005

MAN KAN MENE, at han burde have bestemt sig noget før, og at han burde have været mand for at meddele omgivelserne sin beslutning. Men det havde aldrig ligget til Allan Karlsson at gruble for længe over tingene.

Altså nåede tanken kun lige at slå rod i den gamle mands hoved, før han åbnede vinduet til sit værelse i stueetagen på plejehjemmet i Malmköping i Sörmland og kravlede ud i bedet.

Manøvren voldte ham en del besvær, og det var ikke så sært, for netop den dag fyldte Allan hundred år. Der var mindre end en time, til fødselsdagsfesten skulle begynde i plejehjemmets fællesrum. Selveste borgmesteren ville være til stede. Og lokalavisen. Og alle de andre gamle. Og hele det samlede personale med den arrige forstanderinde Alice i spidsen.

Det var kun hovedpersonen selv, der ikke havde tænkt sig at dukke op.

KAPITEL 2

Mandag den 2. maj 2005

ALLAN KARLSSON BLEV stående lidt tvivlrådig i det bed med stedmoderblomster, der kantede plejehjemmets ene langside. Han bar en brun jakke til brune bukser og på fødderne et par brune hjemmetøfler. Han var ikke nogen modelaps, men det er man sjældent i den alder. Han var på flugt fra sin egen fødselsdagsfest, og det er man også sjældent i den alder, ikke mindst fordi man sjældent er i den alder.

Allan spekulerede på, om han skulle gøre sig det besvær at kravle ind ad vinduet igen efter hat og sko, men da han mærkede, at han i det mindste havde fået tegnebogen med i inderlommen, slog han sig til tåls med det. Desuden havde forstanderinde Alice ved gentagne lejligheder vist sig at have en sjette sans (hvor end han gemte sin brændevin, så fandt hun den), så hvem ved, måske gik hun allerede derinde og fornemmede, at der var ugler i mosen?

Hellere komme væk, mens tid var, tænkte Allan og trådte ud af bedet på knagende knæ. Så vidt han huskede, havde han nogle hundredlapper i tegnebogen, og det var godt, for det blev sikkert ikke gratis at holde sig skjult.

Så drejede han hovedet og kastede et blik på det plejehjem, som han indtil for ganske nylig havde troet skulle blive hans sidste bolig på jorden. Og så sagde han til sig selv, at nu kom han vel til at dø en anden gang, et andet sted.

Den hundredårige begav sig på vej i sine tisetøfler (de kaldes sådan, fordi mandfolk i overmoden alder sjældent når længere end til skoene, når de tisser). Først gennem en park og så langs en åben, græsklædt plads, hvor der nu og da blev holdt marked i

den ellers så stille lille provinsby. Efter et par hundred meter gik Allan om bag egnens stolte middelalderkirke og satte sig på en bænk ved nogle gravsten for at hvile knæene. Folk på egnen var ikke mere gudsfrygtige, end at Allan kunne regne med at få lov til at sidde der i fred. Han konstaterede, at han ironisk nok var født samme år som en Henning Algotsson, der lå under stenen lige over for den bænk, som Allan sad på nu. Forskellen på de to var blandt andet, at Henning havde opgivet ånden for enogtres år siden.

Hvis den slags havde ligget til Allan, ville han måske have spekuleret på, hvad Henning var død af i en alder af kun niogtredve år. Men Allan blandede sig ikke i andres gøren og laden, hvis det kunne undgås, og det kunne det som regel.

I stedet tænkte han, at han nok havde taget fejl, da han sad på plejehjemmet og syntes, at han lige så godt kunne lægge sig til at dø fra det hele. For hvor slemt det end værkede i kroppen, måtte det dog være meget mere spændende og lærerigt at være på flugt fra forstanderinde Alice end at ligge bomstille to meter under jorden.

Derpå rejste fødselsdagsbarnet sig, trodsede de smertende knæ, sagde farvel til Henning Algotsson og fortsatte den dårligt planlagte flugt.

Allan satte kursen mod syd og krydsede kirkegården, indtil et stengærde kom på tværs. Det var vel ikke mere end en meter højt, men Allan var hundredårsfødselar, ikke højdespringer. På den anden side ventede Malmköpings bus- og jernbanestation, og det var netop gået op for den gamle, at det var der, de vaklende ben var ved at føre ham hen. Engang for mange år siden havde Allan krydset Himalaya. *Det* havde været drøjt. Allan tænkte på det, nu han stod der foran den sidste forhindring mellem sig selv og stationen. Han tænkte så intenst på det, at stengærdet foran ham skrumpede ind til næsten ingenting. Og da det var allermindst, kravlede Allan over, alder og knæ til trods.

Der er sjældent trængsel i Malmköping, og denne solrige forårsdag var ingen undtagelse. Allan havde endnu ikke mødt en

levende sjæl, siden han i al hast besluttede sig for ikke at møde op til sin egen hundredårsfest. Bus- og jernbanestationens ventesal var også næsten helt mennesketom, da Allan kom sjoskende ind i sine tøfler. Men kun næsten. Midt i salen stod der to rækker bænke med ryggen mod hinanden. Alle pladserne var ledige. Til højre var der to ekspeditionsluger, hvoraf den ene var lukket, mens der bag den anden sad en lille, mager mand med små, runde briller, tyndt hår med sideskilning og uniformsvest. Manden så op fra computerskærmen og fik et plaget udtryk i øjnene, da Allan gjorde sin entré. Han syntes måske, at der var et frygteligt rend den eftermiddag; Allan havde netop opdaget, at han ikke var den eneste rejsende i salen. Ovre i et hjørne stod der nemlig en spinkelt bygget ung mand med langt, lyst og fedtet hår, oplejet skæg og en cowboyjakke med ordene *Never Again* på ryggen.

Den unge mand kunne muligvis ikke læse, for han stod og hev i døren til handicaptolletet, som om skiltet med "Lukket" i sort skrift på knaldgul bund ikke havde noget at sige.

Et øjeblik efter gik han dog hen til toiletet ved siden af, men her var problemet et andet. Den unge mand ville tydeligvis nødig skilles fra sin store, grå kuffert med hjul, men der var bare det, at toiletet ikke var stort nok til dem begge. Allan kunne se, at den unge mand enten måtte lade kufferten stå udenfor, mens han besørgede sit ærinde, eller bakse kufferten ind og selv blive stående udenfor.

Men Allan havde svært ved at engagere sig i den unge mands problemer. I stedet gjorde han sit bedste for at slæbe så lidt som muligt på benene, da han med små skridt bevægede sig hen til den lille mand i den åbne ekspeditionsluge og spurgte, om der inden for de nærmeste minutter skulle være et offentligt transportmiddel, uanset hvilket, der afgik et eller andet sted hen, uanset hvilket, og hvad det i givet fald kostede at komme med.

Den lille mand så træt ud. Og han havde vist tabt tråden omtrent halvejs inde i Allans forespørgsel, for efter at have tænkt sig om nogle sekunder sagde han:

“Og hvorhen er det, De ønsker at rejse?”

Allan tog en dyb indånding og erindrede den lille mand om, at han netop havde ladet forstå, at selve rejsemålet og for den sags skyld også rejseformen var underordnet faktorer som a) afgangstidspunkt og b) pris.

Den lille mand tav atter nogle sekunder, mens han kikkede ned på sine køreplaner og lod Allans ord bundfælde sig.

“Bus 202 mod Strängnäs afgår om tre minutter. Kunne det være en mulighed?”

Jo, det mente Allan nok, at det kunne, hvorefter han blev informeret om, at bemeldte bus afgik fra holdepladsen lige uden for døren, og at man løste billet hos chaufføren.

I sit stille sind undrede Allan sig over, hvad den lille mand i lugen lavede, hvis han ikke solgte billetter, men han sagde ingenting. Det kunne jo være, at den lille mand sad og spurgte sig selv om det samme. Allan takkede i stedet for hjælpen og forsøgte at lette på den hat, han i skyndingen ikke havde fået med sig.

Den hundredårige satte sig på en af de tomme bænkerækker, overladt til sig selv og sine tanker. Det fordømte fødselsdagshaløj på plejehjemmet skulle starte klokken tre, og det var om tolv minutter. Hvert øjeblik kunne de begynde at banke på døren til Allans værelse, og så ville fanden ellers meget snart være løs.

Fødselaren smilede ved sig selv, som han sad der, samtidig med at han ud ad øjenkrogen registrerede, at nogen nærmede sig. Det var den spinkelt byggede unge mand med langt, lyst og fedtet hår, uplejet skæg og en cowboyjakke med ordene *Never Again* på ryggen. Fyren styrede direkte hen mod Allan med den store kuffert på slæb på fire små hjul. Allan forstod, at der var stor risiko for, at han blev nødt til at samtale med den langhårede. Og det var i grunden ikke så værst, så kunne han jo få et indblik i, hvad nutidens unge tænkte om det ene og det andet.

Og samtale kom det til, omend ikke så avanceret. Den unge mand stoppede op et par meter fra Allan, stod tilsyneladende lidt og så den gamle mand an og sagde så:

“Halløj, du dér.”

Allan replicerede venligt med at ønske god eftermiddag og spurgte derefter, om der var noget, han kunne hjælpe med. Det

var der. Den unge mand ville gerne have Allan til at holde øje med kufferten, mens dens ejermand selv forrettede sin nødtørft på toilettet. Eller som den unge mand sagde:

“Jeg skal skide.”

Allan sagde venligt, at selv om han var gammel og svagelig, havde han stadig ganske skarpe øjne, så han skulle nok kunne klare at holde øje med den unge mands kuffert. Han ville dog henstille til den unge mand at besørge sit ærinde med en vis hast, idet han, Allan, snart skulle med en bus.

Det sidste hørte den unge mand ikke, for inden Allan havde svaret færdig, var han allerede på vej over mod toilettet med hastige skridt.

Den hundredårige havde aldrig været typen, der hidsede sig op over folk, uanset om der var grund til det eller ej, og han blev da heller ikke oprørt over denne unge mands ubehøvede facon. Nogen sympati for den pågældende unge mand følte han dog heller ikke, og det fik nok en vis indvirkning på det, der straks efter skete.

Der skete nemlig det, at bus 202 rullede ind på stationen, blot få sekunder efter at den unge mand havde lukket toiletdøren bag sig. Allan så først på bussen, så på kufferten, så igen på bussen og så atter på kufferten.

“Den kører åbenbart på hjul,” sagde han til sig selv. “Og der er en stang med et håndtag til at trække den med.”

Og så overraskede Allan sig selv med at træffe en – må man vel trods alt sige – livsbekræftende beslutning.

Buschaufføren var serviceminded og høflig. Han hjalp den gamle mand med den store kuffert op i bussen.

Allan sagde tak for hjælpen og fiskede tegnebogen op af jakkens inderlomme. Chaufføren tænkte på, om herren måske skulle med helt til Strängnäs, da han så Allan optælle sine samlede midler. Seks hundred og halvtreds kroner i sedler plus nogle mønter. Allan tænkte, at det nok var bedst at spare så meget som muligt på skillingerne, så han lagde en halvtredser og spurgte:

“Hvor langt kommer jeg monstro for den her?”

Chaufføren bemærkede muntert, at nok var han vant til folk, der vidste, hvor de ville hen, men ikke hvad det kostede, men det her var jo lige omvendt. Så kikkede han i sin tabel og meddelte, at man for otteogfyre kroner kunne komme med til Byringe Station.

Det syntes Allan lød godt. Han fik sin billet og to kroner i byttepenge. Den nystjålne kuffert havde chaufføren anbragt på bagagehylden omme bag førersædet, Allan selv satte sig på forreste sæde til højre. Derfra kunne han se ind gennem vinduet til stationens ventesal. Toiletdøren var stadig lukket, da chaufføren satte bussen i gear og rullede ud. Allan ønskede for den unge mands skyld, at han nød det derinde, i betragtning af den skuffelse der ventede ham lige om lidt.

Bussen til Strängnäs var ikke ligefrem propfuld denne eftermiddag. Næstbagerst sad der en midaldrende kvinde, som var stået på i Flen, i midten en ung mor, der havde kæmpet sig om bord i Solberga med to børn, hvoraf det ene var i barnevogn, og længst fremme en meget gammel mand, der var kommet på i Malmköping.

Sidstnævnte sad netop og funderede over, hvorfor han havde stjålet den store, grå kuffert med fire hjul. Måske fordi lejligheden havde budt sig? Og fordi ejeren var en ubehøvlet løjser? Eller fordi kufferten kunne tænkes at indeholde et par sko og ligefrem en hat? Eller fordi den gamle mand ikke havde noget at miste? Nej, Allan blev sig selv svar skyldig. Når livet er på overtid, er det nemt at tage sig friheder, tænkte han og satte sig godt til rette.

Klokken blev tre, og bussen passerede Björndammen. Allan konstaterede, at han indtil videre var godt tilfreds med, hvordan dagen havde udviklet sig. Så lukkede han øjnene for at nappe en eftermiddagslur.

I samme øjeblik bankede forstanderinde Alice på døren til Værelse 1 på plejehjemmet i Malmköping. Hun bankede igen og igen.

“Allan, hold så op med det pjat. Borgmesteren og alle de andre er her allerede. Hører du? Du har vel ikke grebet til flasken igen, Allan? Nu kommer du ud, Allan! Allan?”

Omtrent samtidig gik døren til Malmköping Stations p.t. eneste fungerende toilet op. Ud trådte en i dobbelt forstand lettet ung mand. Han gik nogle skridt hen mod midten af ventesalen, mens han rettede på bæltet med den ene hånd og kørte den anden gennem håret. Så stoppede han op, stirrede på de to tomme bænkerækker og derefter hurtigt først til højre, så til venstre. Derpå sagde han højt:

“Hvad i hede hule helvedes satans forbandede ...”

Så tabte han ligesom tråden og måtte tage en dyb indånding:

“Gamle svin, du skal dø. Jeg skal bare lige finde dig først.”

KAPITEL 3

Mandag den 2. maj 2005

LIGE EFTER KLOKKEN tre om eftermiddagen den 2. maj forsvandt freden og roen i Malmköping i flere dage. Plejehjemets forstanderinde Alice blev bekymret i stedet for vrede og hentede hovednøglen. Eftersom Allan ikke havde gjort noget for at tilsløre sin flugtvej, kunne man straks konstatere, at fødselsdagsbarnet var kravlet ud ad vinduet. Der havde han at dømme efter fodsporene stået og trippet lidt mellem stedmoderblomsterne for derefter at forsvinde.

I kraft af sit embede følte borgmesteren sig nødsaget til at tage styringen. Han beordrede personalet ud at lede i grupper på to. Allan kunne jo ikke være nået ret langt væk, og grupperne skulle koncentrere sig om det absolutte nærområde. En blev sendt ud i parken, en til Systembolaget (hvor forstanderinde Alice vidste, at Allan nogle gange forvildede sig hen), en til de andre butikker på hovedgaden og en til egns museet oppe på bakken. Borgmesteren ville selv blive på plejehjemmet for at holde øje med de gamle, der endnu ikke var forsvundet op i den blå luft, og for at overveje de næste skridt. Og så bad han sine eftersøgningshold om at være lidt diskrete; der var jo ingen grund til at skabe unødigt offentlighed om den her sag. I den almindelige forvirring tænkte borgmesteren ikke på, at en af de tomandsgrupper, han netop havde sendt ud for at lede, bestod af en journalist fra lokalavisen og hendes fotograf.

* * *

Bus- og jernbanestationen indgik ikke i borgmesterens primære eftersøgningsområde. Der havde en enmandsgruppe bestående

af en meget vred, spinkelt bygget ung mand med langt, lyst og fedtet hår, uplejet skæg og en cowboyjakke med ordene *Never Again* på ryggen til gengæld allerede gennemløbet alle kroge af bygningen. Eftersom hverken gamlingen eller kufferten havde været til at finde, marcherede den unge mand resolut hen til den lille mand i den eneste åbne ekspeditionsluge i den hensigt at fremskaffe informationer om den gamles eventuelle rejseplaner.

Selv om stationsekspedienten var træt af sit arbejde, havde han stadig sin faglige stolthed i behold. Derfor forklarede han den højrostedede unge mand, at de rejsendes integritet ikke var noget, man sjakrede med, og tilføjede overlegent, at han under ingen omstændigheder kunne finde på at give den unge mand nogen informationer af den art, som denne havde ytret ønske om at få.

Den unge mand stod lidt uden at sige noget, som om han forsøgte at oversætte det, den lille mand lige havde sagt, til svensk. Derpå flyttede han sig fem meter til venstre, hen foran den ikke alt for svære dør ind til billetkontoret. Han ulejlignede sig ikke med at tjekke, om den var låst. I stedet tog han tilløb og sparkede døren ind med højre støvle, så splinterne føg. Ekspedienten nåede ikke engang at løfte det telefonrør, han havde grebet for at tilkalde hjælp, inden han hang og sprællede i luften foran den unge mand, der holdt ham med et fast greb i begge ører.

“Det kan godt ske, jeg ikke ved, hvad *intigretet* er for noget, men jeg er fandens god til at få folk til at snakke,” sagde den unge mand til den lille, inden han slap ham, så han landede på kontorstolen med et ordentligt bump.

Så forklarede den unge mand, hvad han agtede at gøre ved den lille mands kønsorganer ved hjælp af hammer og søm, hvis den lille ikke gjorde, som han sagde. Beskrivelsen var så malende, at den lille mand straks besluttede at fortælle, hvad han vidste, nemlig at den omtalte olding sandsynligvis havde taget bussen til Strängnäs. Om han havde haft en kuffert med, kunne den lille mand ikke sige, for han var ikke den, der udspionerede de rejsende.

Den lille mand holdt inde for at se, hvor tilfreds den unge var med det, han havde fortalt, og vurderede straks, at han nok

gjorde bedst i at fremkomme med yderligere informationer. Han fortalte derfor, at der var tolv stoppesteder mellem Malmköping og Strängnäs, og at den gamle jo kunne stå af ved et hvilket som helst af dem. Den der burde vide besked, var buschaufføren, og han ville ifølge køreplanen være tilbage i Malmköping klokken 19.10 samme aften, når bussen kørte retur mod Flen.

Nu satte den unge mand sig ned foran den chokerede eksperiment med de smertende ører.

“Skal lige tænke,” sagde han.

Og så tænkte han. Han tænkte, at han helt sikkert ville kunne ruske buschaufførens mobilnummer ud af den lille mand for derpå at ringe chaufføren op og sige, at den gamles kuffert faktisk var stjålet. Men så risikerede han selvfølgelig, at buschaufføren blandede politiet ind i sagen, og det havde den unge mand ikke lyst til. Desuden hastede det vel heller ikke så voldsomt, for den gamle virkede *vildt* gammel, og når han nu havde en kuffert at slæbe på, ville han hele tiden være henvist til at benytte sig af tog, bus eller taxa for at komme videre fra stationen i Strängnäs. Dermed ville han efterlade sig nye spor, og der ville altid være en eller anden, som hængende i ørerne kunne fortælle, hvor oldsagen derefter var taget hen. Den unge mand nærrede stor tiltro til sin evne til at overtale folk til at spytte ud med, hvad de vidste.

Da den unge mand havde tænkt færdig, besluttede han sig for at vente på den omtalte bus og møde dens chauffør, uden overdreven venlighed.

Da denne beslutning var truffet, rejste den unge mand sig op igen og udmalede for den lille mand, hvad der ville ske med ham selv, hans kone, hans børn og hans hjem, hvis han fortalte politiet eller nogen anden om det, der lige var sket.

Den lille mand havde hverken kone eller børn, men han ville grumme gerne have både ører og kønsorganer så nogenlunde i behold. Ergo lovede han på sin statslige jernbaneære ikke at sige et ord til nogen.

Det løfte holdt han helt til næste dag.

* * *

De udsendte tomandsgrupper kom tilbage til plejehjemmet og aflagde rapport om deres iagttagelser. Eller rettere mangel på samme. Borgmesteren var instinktivt imod at sætte politiet på sagen, og han spekulerede desperat på, hvilke andre muligheder han kunne komme på, da journalisten fra lokalavisen dristede sig til at spørge:

“Hvad agter borgmesteren at gøre nu?”

Borgmesteren tav nogle sekunder og sagde så:

“Ringe til politiet, naturligvis.”

Gud, hvor han hadede den frie presse.

* * *

Allan vågnede ved, at chaufføren puffedede venligt til ham og meddelte, at de nu var fremme ved Byringe Station. Et øjeblik efter baksede chaufføren kufferten ud ad fordøren, med Allan på slæb.

Chaufføren spurgte, om den herre kunne klare resten selv, og Allan sagde, at det skulle chaufføren ikke bekymre sig for. Så takkede Allan for hjælpen og vinkede farvel, da bussen rullede ud på Riksväg 55 igen og fortsatte mod Strängnäs.

Eftermiddagssolen var skjult bag de høje graner rundt om Allan, det var ved at være lidt småkoldt i den tynde jakke og tøflerne. Og noget Byringe var ikke at se, end mindre nogen station. Der var skov, skov og skov til tre af siderne. Og en smal grusvej til højre.

Allan tænkte, at der måske var varmt tøj i den kuffert, han så uventet havde fået med sig. Men kufferten var låst, og uden skruetrækker eller andet værktøj var det håbløst at prøve at bryde den op. Der var altså ikke anden udvej end at komme i bevægelse, for han kunne jo ikke stå der ved landevejen og fryse ihjel. Erfaringen sagde ham, at det vel ikke engang ville lykkes ham, hvis han forsøgte.

Kufferten havde jo en stang med et håndtag øverst på en af de korte sider, og når man trak i det, trillede den nok så nydeligt med på sine små hjul. Allan fulgte grusvejen ind i skoven med små, slæbende skridt. Kufferten fulgte lige bagefter, slingrende fra side til side i gruset.

Efter et par hundrede meter kom Allan hen til det, han forstod var Byringe Station – en nedlagt stationsbygning ved en særdeles nedlagt jernbane.

Nok var han et pragteksemplar af en hundredårig, men nu var det ved at være lige lovlig meget af det gode på så kort tid. Allan satte sig på kufferten for at samle både tanker og kræfter.

Skråt til venstre foran ham lå den forfaldne, gule toetages stationsbygning; samtlige vinduer i stueetagen var sømmet til med uhøvede brædder. Skråt til højre kunne man følge den nedlagte, snorlige jernbane, til den fortabte sig i det fjerne, endnu dybere inde i den skov, Allan allerede befandt sig i. Det var endnu ikke helt lykkedes naturen at indtage sporet, men det så kun ud til at være et spørgsmål om tid.

Perronen var af træ og virkede ikke længere sikker at gå på. Langs de yderste planker kunne man stadig se en påmalet advarsel: “Gå ikke på sporet”. Sporet var da ufarligt at gå på, tænkte Allan. Men hvilket menneske ved sine fulde fem ville frivilligt sætte sine ben på perronen?

Svaret fik han i det samme, for i dette øjeblik gik den rampoverede dør til stationsbygningen op, og en mand i halvfjerdsårsalderen med kasket, ternet skjorte og sort skindvest, brune øjne og grå skægstubbe trådte ud på perronen i sine kraftige støvler. Han stode åbenbart på, at plankerne ikke ville bryde sammen, og hele hans opmærksomhed var rettet mod oldingen foran ham.

Kasketmanden stoppede op midt på perronen og så lettere fjendtlig ud. Men så var det, som om han tog sig i det, måske fordi han så, hvor skrøbeligt et eksemplar af menneskeheden det var, der var trængt ind på hans enemærker.

Allan blev siddende, som han sad på den nystjålne kuffert; han vidste ikke, hvad han skulle sige, og orkede heller ikke at sige det. Men han slap ikke kasketmanden med øjnene og overlod udspillet til ham. Det kom ganske prompte og ikke så truende, som det først havde tegnet til. Mere afventende.

“Hvem er du, og hvad laver du ved min perron?” sagde kasketmanden.

Allan svarede ikke; han kunne ikke finde ud af, om det var en

ven eller en fjende, han stod over for. Men så tænkte han, at det måske var klogt ikke at lægge sig ud med den eneste inden for synsvidde, som kunne tænkes at lukke ham ind i varmen, inden aftenkøligheden sænkede sig for alvor. Derfor besluttede han at sige det, som det var.

Så Allan fortalte, at han hed Allan, at han netop var fyldt hundred år og var frisk af sin alder, faktisk så frisk, at han var stukket af fra plejehjemmet, og at han desuden havde nået at stjæle en kuffert fra en ung mand, der sikkert ikke var specielt munter i øjeblikket, samt at hans, Allans, knæ ikke havde det for godt lige nu, og at han ville ønske, de kunne få en pause fra al denne spadseren omkring.

Da Allan var færdig med at forklare sig, tav han, blev siddende på kufferten og afventede dommen.

“Det må jeg nok sige!” sagde kasketmanden og smilede. “En tyveknægt!”

“Knægt og knægt,” svarede Allan syrligt.

Kasketmanden hoppede adræt ned fra perronen og gik hen til den hundredårige som for at tage ham nærmere i øjesyn.

“Er du virkelig hundred år?” sagde han. “Så må du da være sulten, eller hvad?”

Allan kunne ikke rigtig følge logikken, men sulten var han jo. Så han spurgte, hvad der stod på menuen, og om der kunne tænkes at vanke en dram til maden.

Kasketmanden rakte hånden frem, dels for at præsentere sig som Julius Jonsson, dels for at hale den gamle op at stå. Og så kundgjorde han, at han nok skulle tage kufferten for Allan, at den stod på elgsteg, hvis det kunne passe herren, og at det så sandelig var med en dram til eller rettere så mange, at det rakte til både knæene og resten af skroget.

Allan fik sig med stort besvær hævet op på perronen. Hans værkende krop fortalte ham, at han var i live.

Det var flere år siden, Julius Jonsson havde haft nogen at tale med, så mødet med den gamle mand med kufferten var kærkomment. En dram til det ene knæ og en til det andet fulgt af et par stykker

til ryggen og nakken samt en for appetitten fik tilsammen løsnet tungebåndene gevaldigt op. Allan spurgte, hvad Julius levede af, og fik en længere beretning som svar.

Julius var født oppe nordpå, i Strömbacka ikke langt fra Hudiksvall, som eneste barn af landmandsparret Anders og Elvina Jonsson. Han arbejdede som karl på familiegården og fik daglig prygl af faderen, som var af den opfattelse, at Julius ikke duede til noget som helst. Men det år Julius fyldte femogtyve, døde hans mor først af kræft, hvilket Julius sørgede over, og ganske kort tid efter gik hans far ud i mosen for at prøve at redde en kvie, der var faldet i. Det sørgede Julius også over, for han holdt meget af kvien.

Unge Julius havde ikke anlæg for landmandslivet (på det punkt havde faderen altså faktisk ret) og for den sags skyld heller ikke lyst til det. Så han solgte hele molevitten bortset fra nogle hektar skov, som han tænkte kunne være rare at have på sine gamle dage.

Så tog han til Stockholm, hvor han i løbet af to år satte alle pengene over styr. Derpå vendte han tilbage til skoven.

Med en vis iver bød Julius ind på en leverance af fem tusind elmaster til Hudiksvalllegnens Elværk. Og da Julius ikke gik op i detaljer som arbejdsgiverafgifter og moms og deslige, vandt han licitationen. Ved hjælp af en halv snes ungarske flygtninge lykkedes det ham også at levere elmasterne til tiden, og han fik nærmest flere penge for dem, end han havde troet, der var i hele verden.

Så vidt var alt jo godt, men nu var der lige det, at Julius havde været nødt til at fuske lidt, fordi træerne trods alt ikke havde været helt udvoksede. Masterne blev derfor en meter kortere, end de var bestilt, og det var der sikkert ingen, der havde lagt mærke til, hvis ikke det havde været, fordi så godt som hver eneste bonde lige havde fået mejetærsker.

Hudiksvalllegnens Elværk smækkede på kort tid alle masterne op på kryds og tværs af områdets marker og enge, og da høsten begyndte, blev ledningerne på en og samme formiddag revet ned seksogtyve steder af toogtyve forskellige, men lige nyanskaffede mejetærskere. Der gik ikke ret længe, før bøndernes vrede, der til

at begynde med havde rettet sig mod Hudiksvallelegnens Elværk, i stedet samlede sig om unge Julius.

“Det var ikke lige på det tidspunkt, de fandt på sloganet med ‘det smilende Hudik’, det kan jeg godt sige dig. Jeg måtte gemme mig på Centralhotellet i Sundsvall i syv måneder, og så var kassen tom igen. Skal vi have en dram til?” spurgte Julius.

Det syntes Allan, at de skulle. Elgstegen var desuden blevet skyllet ned med øl, og nu havde Allan det så kreperlig godt, at det var lige før, han begyndte at frygte døden.

Julius fortalte videre. Efter at han en dag havde været lige ved at blive kørt ned af en traktor midt inde i Sundsvall (ført af en bonde med mord i øjnene), indså han, at der ville gå nogle hundrede år, før lokalsamfundet glemte hans lille fejltrin. Så han flyttede til den anden ende af landet og havnede i Mariefred, hvor han levede en tid af småtyverier, indtil han blev træt af bylivet og erhvervede sig den nedlagte stationsbygning i Byringe for de femogtyve tusind, han en nat havde fundet i pengekasen på hotel og restaurant Gripsholms Vårdshus. Her i stationsbygningen levede han nu i alt væsentligt af offentlige ydelser, krybskytteri i naboens skov, en beskeden produktion og distribution af hjemmebrændt samt videresalg af, hvad han kunne få fingre i af naboernes ejendele. Han var ikke så populær på egnen, fortalte Julius, og Allan svarede med elg i munden, at det kunne han næsten tænke.

Da Julius foreslog, at de to mænd tog sig en sidste gibbernaker “til dessert”, svarede Allan, at han altid havde haft en svaghed for den slags desserter, men at han først var nødt til at frekventere et nødtørftsrum, hvis der ellers forefandt et sådant i huset. Julius rejste sig, tændte loftslampen – mørket var nemlig begyndt at falde på – pegede og sagde, at der var et wc, der virkede, til højre for trappen ude i entréen, hvorefter han lovede at have nyskænkede drammer parat, når Allan kom tilbage.

Allan fandt toilettet, der lå, hvor Julius havde sagt. Han stillede sig op for at tisse, og som sædvanlig nåede ikke alle dråberne helt frem. En del af dem landede i stedet blødt på tissetøflerne.

Et sted halvvejs i processen hørte Allan, at der gik nogen på trappen. Hans første tanke – måtte han indrømme – var, at det

måske var Julius, der stak af med Allans nystjålne kuffert. Men så tiltog lyden i styrke. Nogen var på vej op ad trappen.

I dette øjeblik forstod Allan, at der var overhængende fare for, at de skridt, han hørte lige uden for døren, kom fra en spinkelt bygget ung mand med langt, lyst og fedtet hår, uplejet skæg og en cowboyjakke med ordene *Never Again* på ryggen. Og at han, hvis det altså var ham, nok ikke var rar at møde.

* * *

Bussen fra Strängnäs ankom til Malmköping Bus- og Jernbanestation tre minutter forud for køreplanen. Der var ingen passagerer med, og chaufføren havde sparket lidt ekstra til den efter det sidste stoppested for at nå at puste lidt ud, inden turen gik videre mod Flen.

Men chaufføren nåede kun lige at tænde sin smøg, før der åbenbarede sig en spinkelt bygget ung mand med langt, lyst og fedtet hår, uplejet skæg og en cowboyjakke med ordene *Never Again* på ryggen. Det vil sige, ordene på ryggen kunne chaufføren ikke se lige på det tidspunkt, men de stod der alligevel.

“Skal du med mod Flen?”

Han spurgte lidt usikkert, for der var noget ved den unge mand, der ikke følte helt godt.

“Jeg skal ikke til Flen. Og det skal du heller ikke,” svarede den unge mand.

At gå i fire timer og vente på, at bussen skulle komme tilbage, havde været lige hårdt nok for den begrænsede tålmodighed, den unge mand kunne opbyde. Da halvdelen af tiden var gået, havde det desuden slået ham, at hvis han i stedet straks havde hugget en bil, kunne han selv have indhentet bussen længe før Strängnäs.

Til overmål var der nu begyndt at kredse politibiler rundt i den lille by. Strømerne kunne vel når som helst også komme vadende ind på stationen og give sig til at udspørge den lille mand i ekspeditionslugen om, hvorfor han så skrækslagen ud, og hvorfor døren til lokalet hang og strittede i ét hængsel.

Den unge mand fattede i øvrigt ikke, hvad strømerne lavede

der. Hans chef i Never Again havde valgt netop Malmköping som transaktionssted af tre grunde: for det første den korte afstand til Stockholm, for det andet de forholdsvis gode transportforbindelser og for det tredje – og vigtigste – at lovens lange arm ikke var lang nok til at nå dertil. Der var kort sagt ingen strømere i Malmköping.

Eller rettere sagt: Det burde der ikke være, men nu myldrede det med dem! Den unge mand havde set to patruljevogne og fire betjente, og set med hans øjne var det et typisk politimylder.

Først troede den unge mand, at politiet var ude efter ham. Men det forudsatte, at den lille mand havde sladret, og det kunne den unge mand på det bestemteste udelukke. Mens han ventede på bussen, havde den unge mand nemlig ikke haft så meget andet at tage sig til end at overvåge den lille mand, smadre hans telefon og genetablere døren, så godt det nu lod sig gøre.

Da bussen endelig kom, og den unge mand noterede sig, at der ingen passagerer var med, besluttede han øjeblikkelig at kidnappe både chauffør og bus.

Det tog kun tyve sekunder at overtale buschaufføren til at vende bussen og køre nordpå igen. Tæt på personlig rekord, tænkte den unge mand, mens han satte sig på selvsamme sæde i bussen, hvor den olding, han nu var på jagt efter, havde siddet tidligere på dagen.

Buschaufføren rystede over det hele af skræk, men tog spidsen af det med en beroligende cigaret. Der var ganske vist rygeforbud i bussen, men den eneste lov, chaufføren adlød lige nu, sad skråt bag ham i bussen og var spinkelt bygget, havde langt, lyst og fedtet hår, uglejet skæg og en cowboyjakke med ordene *Never Again* på ryggen.

Mens de kørte, forhørte den unge mand sig om, hvor den alderstegne kufferttyv var taget hen. Chaufføren sagde, at den gamle var stået af ved et stoppested, der hed Byringe Station, og at det vist var helt tilfældigt, at det blev lige der. Og så fortalte chaufføren om den omvendte fremgangsmåde med halvtredseren og spørgsmålet om, hvor langt man kom for den.

Byringe Station vidste chaufføren ikke ret meget om, ud over

at der sjældent stod nogen af eller på dér. Men han mente, at der lå en nedlagt jernbanestation lidt inde i skoven, deraf navnet, og at der heller ikke var ret langt til landsbyen Byringe. Ret meget længere kunne den gamle nok ikke være kommet, tippede chaufføren på. Han var jo netop gammel og kufferten tung, selv om den havde hjul.

Den unge mand blev straks meget roligere. Han havde undladt at ringe til chefen i Stockholm, for chefen var en af de få personer, der var endnu bedre end den unge mand til at skræmme folk, og det bare med ord. Den unge mand gøs ved tanken om, hvad chefen ville sige til, at kufferten var blevet væk. Hellere løse problemet først og fortælle bagefter. Og når gamlingen nu ikke var kørt med helt til Strängnäs og taget videre derfra, skulle den unge mand nok få kufferten hurtigere tilbage, end han en overgang havde frygtet.

“Så er vi ved at være der,” sagde chaufføren. “Her har vi stoppestedet Byringe Station.”

Chaufføren lettede på speederen og holdt langsomt ind til siden. Skulle han dø nu?

Nej, det skulle han ikke, viste det sig. Men der ventede hans mobiltelefon en hurtig død, under den unge mands ene støvle. Og en stribe dødstrusler vedrørende familiemedlemmer smældede ud af den unge mands mund for det tilfælde, at chaufføren skulle finde på at kontakte politiet i stedet for at vende bussen og genoptage turen til Flen.

Så stod den unge mand af og lod chauffør og bus løbe. Den arme chauffør var så hylet ud af den, at han ikke turde vende bussen, men fortsatte hele vejen til Strängnäs, parkerede midt på Trädgårdsgatan og i sin choktilstand gik ind på Hotel Delias bar, hvor han tømte fire glas whisky lige efter hinanden. Derpå gav han sig til bartenderens forskrækkelse til at græde. Efter yderligere to whiskyer tilbød bartenderen ham en telefon, hvis det var sådan, at der var nogen, han følte trang til at ringe til. Det fik buschaufføren til at græde endnu voldsommere – og så ringede han hjem til sin samleverske.

* * *

Den unge mand mente at kunne se spor i gruset efter kuffertens hjul. Det her skulle snart være klaret. Og det var nok også bedst, for det var ved at blive mørkt.

Indimellem tænkte den unge mand på, at han ville ønske, hans plan havde været lidt mere gennemtænkt. Det slog ham jo nu, at han befandt sig i en skov, hvor det blev mørkere og mørkere og snart ville være bælgmørkt. Hvad skulle han så gøre?

Disse mørke tanker fik dog en brat ende, så snart han fik øje på et forfaldent, gult hus med flere tilsømmede vinduer ved foden af den bakkekam, den unge mand netop havde passeret. Og da der blev tændt lys på førstesalen, mumlede den unge mand:

“Nu har jeg dig, gamle.”

* * *

Allan afbrød det, han var i gang med, i utide. Så åbnede han forsigtigt wc-døren og forsøgte at høre, hvad der skete i køkkenet. Han fik straks bekræftet det, han ikke ønskede. Allan genkendte den unge mands stemme, der brølede til Julius Jonsson, at han skulle fortælle, hvor “det andet gamle svin” var henne.

Allan listede sig hen til køkkendøren, fuldkommen lydløst i de bløde tøfler. Den unge mand holdt Julius i ørerne med samme greb, som han tidligere havde praktiseret på den lille mand på stationen i Malmköping. Mens han ruskede stakkels Julius, fortsatte han forhøret om, hvor Allan var. Allan syntes godt, den unge mand kunne have stillet sig tilfreds med at have genfundet kufferten, den stod jo midt på gulvet. Julius skar grimasser med hele ansigtet, men gjorde ikke tilløb til at svare. Allan tænkte, at den gamle tømmerhandler var gjort af hårdt ved, og så sig om i gangen efter et passende våben. Mellem skramlet var der et mindre antal mulige våben: et koben, en planke, en dåse insektspray og en pakke rottegift. Allan var først mest stemt for rottegiften, men kunne ikke lige se, hvordan han skulle få en spiseskefuld eller to i den unge mand. Kobenet var på den anden

side for tungt for en hundredårig, og insektsprayen ... nej, det måtte blive planken.

Allan tog et fast tag i sit våben og var med fire i betragtning af alderen sensationelt hurtige skridt henne bag ryggen på det planlagte offer.

Den unge mand må have fornemmet, at Allan var der, for netop som den gamle tog sigte med planken, slap han sit tag i Julius Jonsson og snurrede rundt.

Han fik planken lige i panden, blev stående og stirrede et halvt sekund, inden han faldt bagover og knaldede hovedet mod kanten af køkkenbordet.

Ingen blod, ingen stønnen, ingenting. Han lå bare dér, nu med lukkede øjne.

“Godt ramt,” sagde Julius.

“Tak,” sagde Allan. “Den der dessert, du lovede, hvor er den?”

Allan og Julius satte sig ned ved køkkenbordet med den langhårede unge mand sovende ved deres fødder. Julius skænkede drammerne op, rakte Allan det ene glas og hævdede sit eget for at skåle. Allan skålede med ham.

“Jaså!” sagde Julius, da drammen var nedsvælget. “Jeg gætter på, at det der er kuffertens ejermand?”

Det var mere en konstatering end et spørgsmål. Allan forstod, at tiden var inde til, at han forklarede et og andet lidt mere indgående.

Ikke fordi der var så meget at forklare. Allan havde selv svært ved at forstå det meste af, hvad der var sket i løbet af dagen. Men han repeterede i hvert fald selve undvigelsen fra plejehjemmet og fortsatte med, hvordan han helt spontant havde hugget kufferten på stationen i Malmköping, og hvordan han ikke havde kunnet sige sig fri for en vis bekymring for, at den unge mand, der nu lå bevidstløs på gulvet, snart ville finde frem til ham. Og så bad han oprigtigt Julius om forladelse for, at han nu sad der med ømme og røde ører. Men da var Julius lige ved at komme i affekt og gjorde det klart, at Allan så sandelig ikke skulle sidde der og bede om forladelse for, at der omsider kom lidt gang i den i Julius Jonssons liv.

Julius var tilbage i fin form. Han syntes, det var på tide, de begge to fik kikket i den kuffert. Da Allan påpegede, at den var låst, bad Julius ham om at lade være med at snakke så dumt.

“Siden hvornår har en lås holdt Julius Jonsson tilbage?” sagde Julius Jonsson.

Men hver ting til sin tid, fortsatte han. Først måtte man have løst problemet nede på gulvet. Det ville jo ikke være godt, hvis den unge mand gik hen og vågnede og fortsatte, hvor han slap, da han slukkede lysset.

Allan foreslog, at de bandt ham til et træ uden for stationsbygningen, men Julius indvendte, at hvis den unge mand råbte højt nok derude, når han vågnede op, ville det kunne høres inde i landsbyen. Nu om stunder boede der ganske vist ikke mere end en håndfuld familier derinde, men de havde alle, til dels med god grund, et horn i siden på Julius, og de ville sikkert stille sig på den unge mands side, bare de fik chancen.

Julius havde selv en bedre idé. I forlængelse af køkkenet havde han et isoleret fryserum, hvor han opbevarede sine krybskudte og parterede elge. I øjeblikket var rummet elgfrit, og der var slukket for fryseaggregatet. Julius ville ikke have blæseren til at køre til ingen nytte, for den slugte en skrækkelig masse strøm. Julius havde ganske vist fikset elkablerne, så det var Gösta på Skogstorp, der betalte, men det var vigtigt at stjæle sin strøm med måde, hvis man ville nyde dette gode over længere tid.

Allan besigtigede det tomme fryserum og syntes, det var et fortrinligt arrestlokale uden unødige bekvemmeligheder. Størrelsen, to gange tre meter, var måske i overkanten af, hvad den unge mand fortjente, men der var jo ingen grund til at gøre det mere ubehageligt end nødvendigt for folk.

De to gamle hjalp hinanden med at slæbe den unge mand ind i det nyudnævnte fængsel. Den unge mand stønnede, da de satte ham ned på en omvendt kasse i det ene hjørne og stablede kroppen op mod væggen. Han var nok på vej til at vågne. Hellere se at komme ud og få låst forsvarligt efter sig.

Som sagt, så gjort. Derpå løftede Julius kufferten op på køkkenbordet, kikkede på låsemekanismen, slikkede den gaffel ren,

han lige havde brugt til aftenens elgsteg med kartofler, og dirkede låsen op på få sekunder. Så vinkede han Allan hen til selve åbningen med den begrundelse, at det jo var hans tyvekoster.

“Alt mit er dit,” sagde Allan. “Vi deler rovet lige over, men hvis der skulle være et par sko i min størrelse, så helle for dem.”

Så åbnede Allan låget.

“Det var som syv satan,” sagde Allan.

“Det var som syv satan,” sagde Julius.

“Luk mig ud!” lød det inde fra fryserummet.